

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Ivdicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

77 Seditiones politicas tollere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

SIGNVM LXXVII.

SEDITIONES POLITICAS TOLLERE, seu conuenticula & coniurationes ciuium, contra commune bonum impedire.

Quid altissima ciuitatum moenia citius ab ipsis fundamentis concutit, quàm seditio? Quid monumenta antiquitatis, & ornamenta patris furentius inuadit, quàm Seditio? Tempus est edax rerum: at dentatior tempore est seditio: nam rapit, vorat, consumit omnia; hæc nunquam concepta est sine pernicie matris, nunquam parata sine naufragio ciuitatis. Vide *Arist. lib. 5. Polit. cap. 1.* Vt enim in corpore humano ipsa viscera nonnunquam colica discindit passio: ita nervos & vincula ciuitatis dirumpit intestina seditio: & vt frangit ossa fulmen, illæsa carne; ita fundamenta ciuitatis quatit seditio, virtutis specie palliata. Quid portas ciuitatis citius hosti aperit, quàm seditio? Factio est facula ardens in tectis ciuitatis. Hinc.

1. *Romani*, si quando Tribuni nouis factionibus Remp. turbarent, bello aliquo, seu de industria, seu casu excitato, parabant versare ciues, & distingere, ne domi resides, Tribunorum plebis intenderent concionibus & seditionibus. Quo remedio ferè semper utebantur medicorum more ad motus turbulentos ex ciuitate propellendos. *Plut. in Camillo.*

2. *Solon* inter cæteras Leges hanc quoque scripsit: Si ob discordiam disensionemque seditio atque discessio populi in duas partes fieret, & ob eam causam, irritatis animis, vtrimque arma

N n n 3 cape-

Seditio
Reip. vene-
num &
tempestas.

*Et corpus
Physicum
interdum
concutitur
morbus: ita
Resp.*

capere, tum qui in eo tempore nō alterutri parti se adiunxerit; sed solitarius, separatusque à communi malo ciuitatis secesserit, is domo, patria, fortunisque omnibus careto; exul, & extorris esto. *Gell. lib. 2. c. 12. & Plut. in Solone.* Legis finis est, non augere seditionem, sed bonorum virorum interuentu, qui sese alterutri parti adiunxerint, compescere seditionem. Quod non fieret, si nulli parti se adiungerent. Nam qui neutri parti fauet, neutrius amicus, quin potius omnium hostis iudicatur. Ac qui vni alicui parti se fauere simulat, hac simulatione potest suę partis ciues ad inuicem sententiam traducere, & si ex alia quoque parte vir aliquis bonus eiusdem studij reperitur, facile seditio ipsa componetur.

3. Cū plebs Romana ære alieno pressa in montem Sacrum secessisset, Patres ex maioribus natu moderatissimum quemque & maxime popularem miserunt ad plebem. Princeps legationis fuit *Menenius Agrippa*. Hic partim oblectans, partim Senatū defendens, in extrema oratione ad figuram peruulgatam fabulæ delapsus est. Nam omnes hominis partes coniurasse ait contra ventrem, questas eum solum ignauium in homine & immunem quiescere, omniaque illius quæri auiditati ingenti suo labore & ministerio. Ventrem verò stultitiam earum derisisse, ignorantium recipere quidem alimentum intra se omnes; sed reddere id ex se, & distribuere in alias. Eadem, inquit, ratio, Quirites, Patrum est vobiscum: nam recte atque ordine deliberata apud eos consilia, cœptaque omnibus vobis adferunt & dispersiunt vilitatem atque fructum.

In cons-

In concordiam deinde concessum est. *Plut. in Coriolano. Val. Max. lib. 8. cap. 9.*

4. *Ericus Gothorum & Danorum Rex*, cum con-
spirationem quandam contra se factam compe-
risset, quos maiore suspitione notatos habebat,
eos maioribus beneficijs sibi obnoxios fecit, ma-
iorem tributorum partem relaxauit, præfatus se
longè feliciorum ex fide, quàm ex pecunia ciuium
fore; nec tantum sibi lucra prodesse posse, quan-
tum odia obessent. *Ioan. Magnus lib. 4. c. 11. Vide lo-
cum de amicis.* Cauendum, ne factionis cancer in
præcordia ciuium irrepere.

5. *Fridericus Imp.* iussit, ne conuenticula, coniu-
rationes, in ciuitatibus, aut extra fierent, tanquam
pacis publicæ violationes, imposuitque poenam
publicationis bonorum, & vt domus destrueretur.
c. 1. §. Conuent. lib. 2. Feud. t. 53. Nihil autem magis
animos distrahit ad seditiones, quàm contradi-
ctiones spiritu impulsos in Religione fluctuare.

6. Anno Christi 1440. in Marchia Brandebur-
genſi, cum ciues Berlinenses in suum tumultua-
rentur Magistratum. *Fridericus marchio* interue-
niens, imposuit vrbi arcem, quæ & arceret ho-
stium incursum, & prohiberet populi rebellionem.

Potissimum autem Magistratus aduigilet No-
bilitatem seditionem comprimere. Hæc enim est pa-
ralysis & dissolutio totius ciuitatis. Nã vt prin-
cipijs neruorum malè affectis, singule partes totius
corporis tremunt: ita primarijs viris inter se di-
uisis, necesse est, vt omnes ciues in varias factio-
nes distrahantur: sequuntur. n. oues pastores suos,
suosque duces & nobiles multitudo: si insaniant
capita, mirum non est, si reliquæ partes corporis sint
in instrumenta furoris. Vt parua affectio in præcor-
dijs

*Seditio No-
bilitatis est som-
pniculum
ciuitatis.*

dijs animantis magnam in reliquis membris alterationem facit: ita in summis viris (qui sunt veluti præcordia ciuitatis) minima contentio, inter ciues maximam seditionem parit. Adhæc, Nobiles sunt columina Ciuitatis: ergo si seditionibus distrahantur illi, necesse est vt totum ædificium ruat. Iterum, Magni & clari viri magnos animos, magnas opes & potentiam habent: ergo sine magno ciuitatis damno & periculo seditiosi non fiunt.

Vt autem vitetur hoc in Rep. malum, nulli in eam admittendi sunt hæretici. Romæ enim sectio excitabatur, quando Hetruscorum noua religione ciuitas esset infecta. Magnæ autem ciuitates nocent illud Hannibalis apud Liuium: Nullam magnam ciuitatem diu quiescere posse: si foris hostem non habet, domi inuenit: vt præualida corpora ab externis causis tuta videntur, sed suis ipsa viribus onerantur.

SIGNVM LXXVIII.

NIMIOS SEPVLCHRORVM
sumptus vitare.

I. **D**emetrius Poliorcetes Rex nouis sepulchris modum statuit, sanxitque super defuncti cineres erigi columellam, quæ ultra cubitos tres non extaret. *Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 14.* Etiam *Plato. 12. de Leg.* sepulchra fieri magnis impensis vetuit. Sanxit & *Solon*, ne quis sepulchrum faceret operosius, quàm quod decem homines efficiant diebus tribus. *Cic. 2. de Leg. Vide Iacobi Pontani Progymnasm. Tom. 3. par. 2. pag. 936.*

Omnia